ÚRAD NA OCHRANU OSOBNÝCH ÚDAJOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hraničná 12, 820 07 Bratislava 27

.

č.: 00233/2023-Op-1

Metodické usmernenie č. 1/2023 Monitorovanie kamerovými zariadeniami fyzických osôb na rodinnom dome

Podľa článku 57 ods. 1 písm. b) Nariadenia, Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky (ďalej len "úrad") vydáva toto metodické usmernenie.

ÚVOD

Inštalovanie a používanie kamerových zariadení fyzickými osobami na rodinných domoch je fenomén, ktorému sa úrad venuje pravidelne už dlhé roky, nielen vo svojej kontrolnej činnosti, ale aj poradenskej činnosti. Napriek tomu fyzické osoby často nevedia, aké povinnosti im inštalácia kamerových zariadení prináša.

Obraz (príp. aj zvuk alebo iný údaj) osoby zaznamenaný prostredníctvom kamerového zariadenia predstavuje osobný údaj. Avšak v prípade fyzickej osoby, ktorá používa kamerové zariadenie sa nemusí nevyhnutne uplatniť Nariadenie. Nižšie v texte vysvetľujeme, kedy k takejto situácii môže dôjsť.

Toto metodické usmernenie je potrebné čítať spolu s Usmerneniami EDPB 3/2019 k spracúvaniu osobných údajov prostredníctvom kamerových zariadení², v ktorých sa dozviete viac k vybraným zásadám spracúvania, informačnej povinnosti, právam dotknutých osôb, ktoré toto metodické usmernenie detailnejšie nerozoberá.

Toto usmernenie sa nevzťahuje na monitorovanie kamerovými zariadeniami v bytových domoch.

1. PÔSOBNOSŤ NARIADENIA

Článok 2 ods. 2 písm. c) Nariadenia upravuje, že Nariadenie sa nevzťahuje na spracúvanie osobných údajov fyzickou osobou v rámci výlučne osobnej alebo domácej činnosti, ďalej ako "domáca výnimka".

Je dôležité upozorniť na to, že domáca výnimka sa vzťahuje len na fyzické osoby, preto ju nie je možné uplatniť pri spracúvaní, ktoré by mohlo mať obdobný charakter, ak by ho vykonávali právnické osoby alebo fyzické osoby – podnikatelia. Taktiež sa nevzťahuje na profesijnú alebo komerčnú činnosť.³

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov)

² <u>Usmernenia EDPB 3/2019 k spracúvaniu osobných údajov prostredníctvom kamerových zariadení</u>, verzia 2.0, prijaté 29. januára 2020

³ Odôvodnenie 18 Nariadenia

Domácu výnimku je potrebné vykladať reštriktívne, to znamená, že je potrebné dať dôraz na slovo "výlučne" – na spracúvanie osobných údajov sa táto výnimka vzťahuje len vtedy, keď sa uskutočňuje vo výlučne osobnej alebo domácej sfére osoby, ktorá toto spracúvanie vykonáva.

Oblasti monitorovania kamerovými zariadeniami a pôsobnosť Nariadenia:

A. súkromný ohraničený pozemok

Ide napr. o interiér/rodinný dom, exteriér/záhrada – môže sa uplatniť domáca výnimka, ale len v prípade, ak sa nemonitoruje aj niektorá z oblasti uvedená v písmene B. až D.

Upozorňujeme, že v prípade ak fyzická osoba monitoruje len svoj vlastný majetok a kamerový záznam poskytne napr. polícii alebo zverejní na internete, na toto nové spracúvanie sa už uplatní Nariadenie. Je preto v prvom rade potrebné disponovať vhodným právnym základom podľa čl. 6 ods. 1 Nariadenia.

B. oblasti tretích osôb

Ide napr. o susedný pozemok alebo vstup do protiľahlého domu – ak kamerové zariadenie monitoruje hoci len čiastočne takúto oblasť, uplatňuje sa Nariadenie.

C. verejné priestranstvo

Ide napr. o ulice, cesty – ak kamerové zariadenie monitoruje hoci len čiastočne verejné priestranstvo, uplatňuje sa Nariadenie.

D. spoločné časti nehnuteľnosti určenej na bývanie

Ide napr. o spoločnú chodbu alebo spoločný vstup – ak kamerové zariadenie monitoruje hoci len čiastočne takúto časť, uplatňuje sa Nariadenie.

V prípadoch B. až D. musí fyzická osoba zmeniť rozsah monitorovaného priestoru. Monitorovanie v prípade B. nie je v súlade s Nariadením. Monitorovanie uvedené v bodoch C. a D. so sebou prináša zásah do súkromného života a spracúvanie osobných údajov o fyzických osobách, preto takéto monitorovanie je možné iba vo výnimočných prípadoch: v nevyhnutnom rozsahu, na bezprostredné okolie priestorov, ak je hrozba, pre ktorú sa zavádza monitorovanie reálna a nie iba hypotetická. Zásada minimalizácie údajov tu má nezastupiteľnú úlohu. Minimalizáciou údajov sa zabezpečuje zásada nevyhnutnosti a zavádza ju do praxe. Fyzická osoba musí zmeniť uhol/smerovanie kamery, začierniť dotknutú časť, rozmazať dotknutú časť, prípadne použiť iný vhodný spôsob na zaistenie minimalizácie údajov.

2. ÚČEL A ZÁKONNOSŤ SPRACÚVANIA PRE SITUÁCIE C. A D.

Na to, aby bolo možné zaviesť monitorovanie v prípadoch C. a D., musí byť určený účel spracúvania, ktorým môže byť oprávnený záujem spočívajúci v ochrane majetku, zdravia a života prevádzkovateľa kamerového systému a jeho rodiny.

Pre tento účel je vhodným právnym základom článok 6 ods. 1 písm. f) Nariadenia – oprávnený záujem. Ak sa prevádzkovateľ chce spoliehať na tento právny základ je potrebné,

aby vykonal tzv. *test proporcionality* alebo *porovnávací test*. Tento test má tri kumulatívne podmienky:

- 1. sledovanie oprávneného záujmu prevádzkovateľom alebo tretími osobami
- 2. nevyhnutnosť spracúvania na naplnenie sledovaného oprávneného záujmu
- 3. základné práva a slobody dotknutej osoby neprevažujú nad sledovaným oprávneným záujmom.

Bez vykonania tohto testu nie je možné, aby fyzická osoba spracúvala osobné údaje a teda spustila kamerové zariadenie. Vykonanie tohto testu je prevádzkovateľ povinný preukázať úradu v rámci kontroly alebo konania o ochrane osobných údajov⁴.

Konkrétne musí fyzická osoba zodpovedať tieto otázky⁵:

- 1. pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa sledovania oprávneného záujmu
  - Aký účel sleduje fyzická osoba monitorovaním?
  - Je sledovaný záujem daný a aktuálny v deň spracúvania údajov alebo má hypotetickú povahu?
- 2. pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa nevyhnutnosti spracúvania údajov
  - Je spracúvanie nevyhnutné na dosiahnutie účelu?
  - Existuje iný prostriedok, ktorý je rovnako účinný na dosiahnutie účelu a zasahuje menej do základných práv a slobôd dotknutých osôb?
  - Je spracúvanie v súlade so zásadou minimalizácie údajov? Naozaj sa spracúvajú len údaje, ktoré sú nevyhnuté na dosiahnutie účelu?
  - Je nevyhnutné nepretržité monitorovanie?
- 3. pokiaľ ide o podmienku zváženia protichodných práv a záujmov
  - Aká je povaha dotknutých osobných údajov? Spracúva sa aj osobitná kategória osobných údajov/citlivé údaje⁶?
  - Aká je povaha a konkrétne spôsoby spracúvania údajov?
  - Koľko osôb má prístup k spracúvaným údajom?
  - Aké sú podmienky na prístup k spracúvaným údajom?
  - Aké sú primerané očakávania dotknutej osoby vo vzťahu k predmetnému monitorovaniu? Môže dotknutá osoba v danom čase a kontexte získavania osobných údajov primerane očakávať, že sa spracúvanie na tento účel môže uskutočniť?
  - Aký je výsledok vyváženia vyššie uvedených okolností s dôležitosťou oprávneného záujmu prevádzkovateľa, ktorý sleduje?

3. PREVÁDZKOVATEĽ

Úrad posudzuje to, kto je prevádzkovateľom, teda osobou zodpovednou za spracúvanie, podľa definície prevádzkovateľa uvedenej v článku 4 bode 7 Nariadenia⁷ – kto určí účely

⁴ Piata časť, tretia a štvrtá hlava <u>zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení</u> niektorých zákonov

⁵ Uvedené otázky vychádzajú z rozhodnutia SD EÚ z 11. decembra 2019 <u>vo veci C-708/18</u>.

⁶ Ide konkrétne o spracúvanie osobných údajov, ktoré odhaľujú rasový alebo etnický pôvod, politické názory, náboženské alebo filozofické presvedčenie alebo členstvo v odborových organizáciách, a spracúvanie genetických údajov, biometrických údajov na individuálnu identifikáciu fyzickej osoby, údajov týkajúcich sa zdravia alebo údajov týkajúcich sa sexuálneho života alebo sexuálnej orientácie fyzickej osoby.

⁷ "prevádzkovateľ" je fyzická alebo právnická osoba, orgán verejnej moci, agentúra alebo iný subjekt, ktorý sám alebo spoločne s inými určí účely a prostriedky spracúvania osobných údajov; v prípade, že sa účely a prostriedky

a prostriedky spracúvania. Môže ísť o jednu fyzickú osobu alebo o viacero fyzických osôb. V druhom prípade by sme mohli hovoriť aj o spoločných prevádzkovateľoch.⁸

V kontexte tohto metodického usmernenia nemusí ísť vždy o vlastníka domu, prevádzkovateľom môže byť aj nájomca, prípadne iná osoba.

ZÁVER

Fyzickým osobám, ktoré by chceli zaviesť kamerové zariadenie na svojom pozemku odporúčame, aby používali svoje zariadenia takým spôsobom, že budú zachytávať zábery len v rámci ohraničeného pozemku, aby sa tak vyhli sťažnostiam dotknutých osôb a prípadnej kontrole alebo konaniu zo strany úradu.

Ak však kamerové zariadenie spadá do pôsobnosti Nariadenia, neoddeliteľ nou súčasť ou na posúdenie zákonnosti je test proporcionality a samozrejme splnenie všetkých ďalších povinností, ktoré vyžaduje Nariadenie (dodržanie zásad minimalizácie údajov a minimalizácie uchovávania, plnenie informačnej povinnosti voči dotknutým osobám, vedenie záznamov o spracovateľ ských činnostiach a pod.). Bez neho nie je možné považovať takéto spracúvanie za zákonné a bude ho potrebné zastaviť a kamerové záznamy vymazať.

Zo skúseností úradu sa dotknutá osoba pri kamerových zariadeniach obracia na úrad, aby vyriešil zlé susedské vzťahy. Pred podaním návrhu na začatie konania o ochrane osobných údajov, odporúčame dotknutej osobe, aby sa obrátila na obec, políciu, súd, prípadne na mediátora, ktorý môže pomôcť riešiť vzniknutú situáciu komplexnejšie.

V Bratislave, dňa 24. mája 2023

Anna Vitteková v.r. podpredsedníčka úradu

tohto spracúvania stanovujú v práve Únie alebo v práve členského štátu, možno prevádzkovateľ a alebo konkrétne kritériá na jeho určenie určiť v práve Únie alebo v práve členského štátu;

⁸ Pri spoločných prevádzkovateľoch je potrebné uzavrieť vzájomnú dohodu podľa čl. 26 Nariadenia.